

BACKGROUND REPORT

Environmentální dopady módního průmyslu

Magdalena Štoková
magdalena.stokova@amo.cz

Obsah

1	Jak číst background	3
2	Úvod	3
3	Světový módní průmysl a fast fashion	4
	3.1 Textilní hodnotový řetězec	4
	3.2 Využití produkováných oděvů	5
4	Dopady textilního průmyslu na životní prostředí	5
	4.1 Ovzduší	5
	4.2 Voda	6
	4.3 Odpad	6
	4.4 Dopad na ekosystémy	7
	4.5 Půda	7
5	Možná řešení	7
6	Role UNEA	9
	6.1 Priority	9
	6.2 Přijaté strategie a rezoluce	10
7	Shrnutí	11

1 Jak číst background

Background report slouží pro lepší pochopení environmentálních dopadů světového textilního průmyslu a jako základní zdroj pro jednání v rámci Environmentálního shromáždění OSN na 29. ročníku Pražského studentského summitu. Obsahuje základní informace o politice udržitelného rozvoje v tomto odvětví, o negativních dopadech textilního průmyslu na konkrétní části biosféry a o možnostech jejich eliminace. Taktéž

představuje možnosti, jak udělat módu více udržitelnou. Přibližuje také roli samotné UNEA, která tuto problematiku aktivně řeší.

Background však obsahuje pouze základní informace. Pro hlubší pochopení tématu doporučujeme nastudovat si rozšiřující zdroje uvedené v poslední kapitole, které vám pomohou i pro zjištění stanovisek jednotlivých států.

2 Úvod

Textil, zejména oblečení, byl vždy součástí lidské společnosti a jeho hodnota nespočívá jen v jeho užitkových výhodách jako poskytování tepla a ochrany. Způsob, jakým se lidé zdobí, tvoří důležitou součást jejich kulturní i osobní identity.¹ Před začátkem 19. století byla většina oděvů šita v domácnostech. Pak ovšem přišel zlom a díky technologickému pokroku začal být textil produkován masově.²

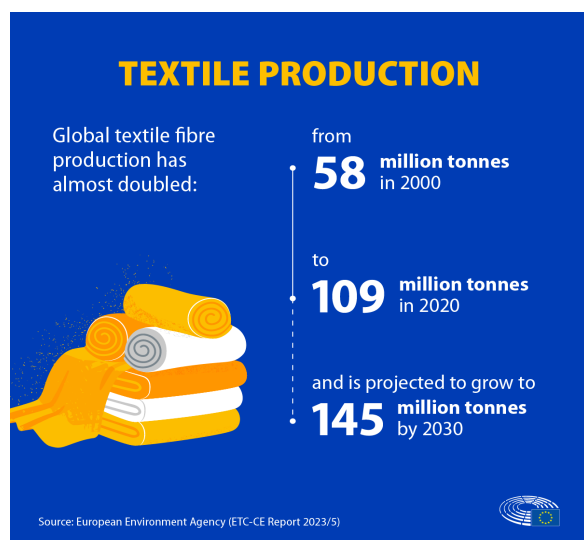
zdraví dělníků, kteří oblečení vyrábí, tak zdraví ostatních organismů. Zároveň zapříčiňují intenzivní znečištění vody i vzduchu.⁴ V zemích, které jsou producenty tex-

Ženevské úmluvy: mezinárodní úmluvy, které během války chrání osoby, které se neúčastní bojů (civilisté, zdravotníci, humanitární pracovníci) a ty, kteří již nemohou bojovat (zranění, váleční zajatci).

tilu, jsou velmi často ekonomicky poškozeny lokální trhy. Ekologické škody postihují zejména vodní zdroje, a to především kvůli barvení látek.⁵

Globální produkce textilu a s ní spojený průmysl roste velmi rychle (viz obr. 1) a trendy poukazují na to, že s ní neúprosně narůstají i všechny její negativní dopady, které mohou mít katastrofální následky.⁶

Problematika módního průmyslu představuje jasnou hrozbu pro životní prostředí, a proto má na poli UNEA své místo.⁷ UNEA je globální autoritou, která se zasazuje o ochranu životního prostředí a snaží se poukázat na základní příčiny planetární ekologické krize, změny klimatu a ztráty biologické rozmanitosti.⁸ Jak se dočtete v dalších kapitolách, módní průmysl má dopad na mnoho faktorů způsobujících ekologickou krizi.

Obr. 1. Zvyšování míry produkce textilu

V současné době je módní průmysl jedním z nejvýznamnějších činitelů ekologické krize.³ V produkci odpadů se příliš neliší od jiných průmyslů chemického typu. Nebezpečné látky, které jsou často součástí odpadu nebo se využívají už při výrobě, ovlivňují jak

3 Světový módní průmysl a fast fashion

Fast fashion, tedy „rychlá móda,“ je rychlá v řadě smyslů; od střídání trendů přes tempo výroby a distribuce až po uspěchané rozhodování zákazníka.⁹ Dalším jejím specifickým je nízká cena výrobku umožněná snižováním nákladů, a to hlavně formou využívání levných, ale nekvalitních materiálů a velmi levné pracovní síly.¹⁰ Její vzestup byl zásadní pro nárůst spotřeby, který byl mimo jiné zapříčiněn módními trendy na sociálních sítích a schopností průmyslu na ně reagovat rychleji než kdy dříve.¹¹ Ve své podstatě se světový módní průmysl spoléhá na to, že spotřebitelé, ovlivnění neustále měnícími se trendy, nakupují nové a nové oděvy. Více než polovina „fast fashion“ je ovšem zlikvidována za méně než jeden rok.¹² Celosvětově se míra využití oblečení (tedy průměrný počet nošení oděvu, než se nosit přestane) snížila o 36 % v porovnání s mírou využití před 15 lety. Zatímco v zemích s nízkými příjmy je míra využití relativně vysoká, v zemích globálního Severu je tato míra mnohem nižší.¹³

„Více než polovina „fast fashion“ je ovšem zlikvidována za méně než jeden rok“

Vidíme tedy, že současný systém stojí převážně na lineárním modelu; velké množství zdrojů včetně těch neobnovitelných je využíváno k výrobě oděvů nošených pouze krátkou dobu, po níž jsou většinou odeslány na skládky či spaleny. Zřídka tedy dochází ke znovuvyužití materiálů.¹⁴

3.1 Textilní hodnotový řetězec

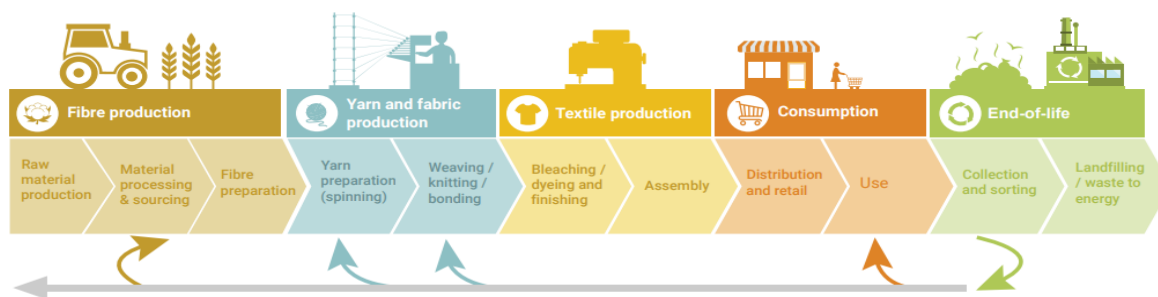
Pro textilní výrobky začíná hodnotový řetězec produkcí vláken. Ta mohou být zhotovena buď ze zpracovaných přírodních materiálů (např. bavlna), nebo z ropy a chemikálií, ze kterých jsou vyráběna vlákna syntetická (např. polyester). Dalším krokem je zpracování vláken v látku a poté výroba konečného produktu, jeho distribuce a využití.¹⁵ Po použití mohou být výrobky recyklovány do jiných oděvů, ovšem to se aktuálně děje v méně než 1 % případů. Další 12 % je využito ve výrobcích

Textilní hodnotový řetězec se skládá ze všech fází, kterými kus oblečení za svou existenci projde. Je to například navrhování, výroba a distribuce, stejně tak jako činnosti týkající se textilu po skončení jeho životnosti – třeba způsob, kterým se textilního odpadu zbavujeme. Všechny tyto fáze udávají kusu textilu jeho výslednou hodnotu¹⁹

zcela odlišného charakteru, jako je izolační materiál či výplň matrací. Zároveň je textilní průmysl zodpovědný za 2–8 % celosvětových emisí oxidu uhličitého.¹⁶ Nakonec, zbytek výrobků skončí v tzv. „end-of-life treatment,“ tedy na skládkách nebo ve spalovnách.¹⁷ Téma odpadu je zmíněno v kapitole 4.3.

Další problematickou částí hodnotového řetězce je cesta, již výrobek musí urazit před prodejem. Pro ušetření nákladů souvisejících zejména s ohodnocením práce v jednotlivých, povětšinou rozvojových zemích většinou dochází k tomu, že se látka vyrábí v jedné zemi, skladuje v jiné, oblečení je z ní následně šité v další a k prodeji

„Zároveň je textilní průmysl zodpovědný za 2–8 % celosvětových emisí oxidu uhličitého.“

Obr. 2. Hodnotový řetězec textilu

dochází po celém světě. Tento systém výroby produkuje velké množství emisí vznikajících z dopravy.¹⁸

Problematické jsou také odlišné dopady textilního hodnotového řetězce na rozvinuté a rozvojové země.²⁰ Největší rozdíl vidíme v oblasti sociální, neboť fast fashion využívá levnou pracovní sílu právě z rozvojových zemí. Zároveň snižuje kvalitu života pracovníků v textilním průmyslu, spotřebitelů i jedinců, kteří se v řetězci aktivně nenachází.²¹

3. 2 Využití produkováných oděvů

Určitá část oblečení je po svém využití shromažďována, což má pomoci jeho recyklaci či opětovnému

využití. Ačkoliv se globálně takto shromáždí asi 25 % oděvů, mezi světovými regiony panují velké rozdíly. Především v zemích globálního Severu je shromážděno až 75 % využitých oděvů. Naopak některé státy Afriky a Asie nemají infrastrukturu pro shromažďování oděvů vůbec, což je zvláště důležité, neboť oblečení shromážděné pro opětovné využití v zemích s vysokými příjmy je převážně exportováno do těchto částí světa.²²

Ukazuje se však, že i v zemích, které vykazují uspokojivě vysoká procenta sběru využitého oblečení, nakonec většina tohoto oblečení není znovu využita a „ztratí“ se v systému.²³

„Vidíme tedy, že současný systém stojí převážně na lineárním modelu; velké množství zdrojů včetně těch neobnovitelných je využíváno k výrobě oděvů nošených pouze krátkou dobu, po níž jsou většinou odeslány na skládky či spáleny. Zřídka tedy dochází ke znovuvyužití materiálů.“

4 Dopady textilního průmyslu na životní prostředí

Jak bylo nastíněno v předešlých kapitolách, dopady na životní prostředí jsou značné. Tyto dopady se liší v každé fázi textilního hodnotového řetězce a dohromady tvoří skutečně velkou environmentální hrozbu pro všechny části životního prostředí.²⁴

4. 1 Ovzduší

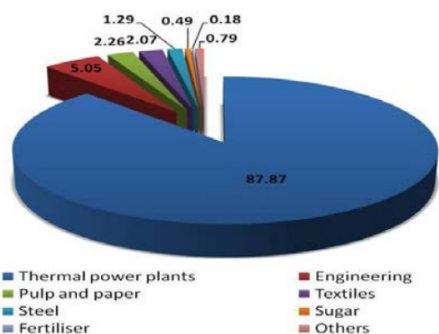
Znečištění vzduchu můžeme definovat jako stav, při kterém je v ovzduší vysoká koncentrace chemikálií nebezpečných pro živé organismy. Průmyslový sektor

tvoří až 52 % tohoto znečištění. Textilní sektor je zodpovědný za 17–20 % znečištění a vypouští do ovzduší až 72 typů chemikálií, z nichž 30 je prakticky nemožné odstranit. Celkově textilní výroba vypustí do ovzduší až 3,3 miliardy tun skleníkových plynů ročně.²⁵

Znečišťující látky můžeme rozdělit na primární a sekundární. Primární nejčastěji vznikají spalováním a řadíme do nich například oxidy dusíku nebo sulfur. Sekundární vznikají chemickými reakcemi, jednou z nich je například ozon. V různých fázích textilního řetězce vznikají oba typy těchto látek.²⁶

4.2 Voda

Textilní výroba spotřebuje ročně asi 215 trilionů litrů vody. Její podíl na celkové spotřebě vody v průmyslu je asi 2,07 %.²⁷ Voda je důležitá v počátečních fázích výroby při produkci samotného materiálu. Jako příklad může posloužit pěstování bavlny, které vyžaduje velké množství vody.²⁸ Voda se také využívá na bělení, barvení, oplach a čištění či jako rozpouštědlo pro chemikálie. Pro výše zmíněné účely jsou produkovány miliony litrů odpadní vody denně.⁵ Tato odpadní voda plná chemikálií je následně vypouštěna zpět do oběhu, aniž by procházela procesem čištění. K výrobě jednoho bavlněného trička je zapotřebí až 2 700 litrů sladké vody, což odpovídá příjmu tekutin jednoho člověka za dobu 2,5 roku.²⁹

Obr 3. Podíl textilního průmyslu na spotřebě vody

Dopad velké spotřeby vody na lokální ekosystémy se mezi jednotlivými zeměmi liší, odvíjí se také od vodních zdrojů, které má stát k dispozici. Ve státech

Mikroplasty jsou malé plastové úlomky o velikosti v řádu nanometrů až milimetrů, které jsou součástí znečištění vody, půdy i vzduchu.³⁴

s nedostatkem vody textilní průmysl výrazně přispívá k prohlubování problému.³⁰

Až 35 % mikroplastů, které se nachází ve světových oceánech, se uvolňuje při praní syntetických látek.³¹ Z vody se mikroplasty dostávají do těl mořských orga-

„K výrobě jednoho bavlněného trička je zapotřebí až 2 700 litrů sladké vody, což odpovídá příjmu tekutin jednoho člověka za dobu 2,5 roku.“

nismů, a to nejčastěji pozřením nebo skrze žábry. Jejich dopady mohou být katastrofální. U nejmenších organismů, jako je plankton, mohou mikroplasty způsobit blokaci orgánů pro příjem potravy, u jiných mohou mít negativní dopad na rychlost krmení či objem potravy, který je organismus schopen pozřít. U řas mohou mikroplasty zabránit fotosyntéze.³² Jelikož právě plankton a řasy společně tvoří základ mořských potravinových řetězců, závisí na nich přežití mnoha organismů – ryb, mořských savců či ptáků.³³

4.3 Odpad

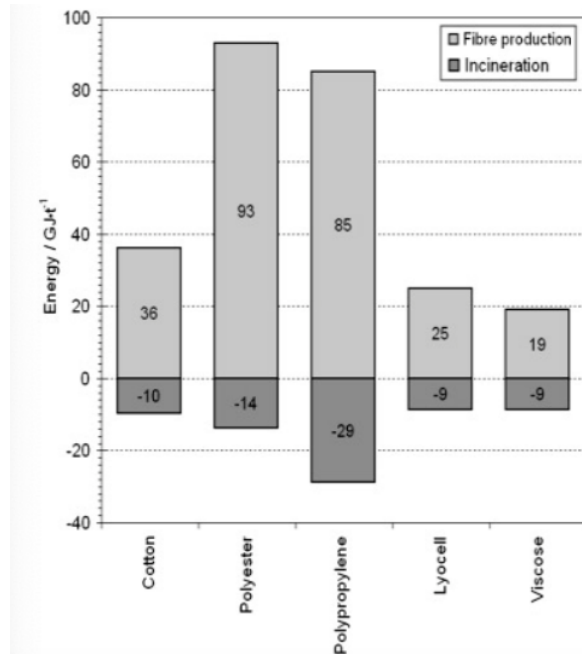
Již bylo zmíněno, že textilní hodnotový řetězec funguje především lineárně, a právě proto ho můžeme spojit s nadměrnou produkcí odpadu.³⁵

Skládky a spalování jsou často spojovány s vysokými emisemi skleníkových plynů. Textil má ale velmi pomalý čas rozkladu, takže skládky oblečení produkují v číslech relativně malé množství emisí a dalšího odpadu v porovnání s jinými částmi hodnotového řetězce.³⁶

Ačkoliv emise z poslední části řetězce nejsou tak vysoké, recyklace oblečení spolu s převedením systému na nelineární by mohla pomoci snížit emise i v ostatních částech výroby.³⁷

73 % veškerého odpadu z oblečení skončí na skládkách nebo ve spalovnách a pouze 12 % je zodpovědně recyklováno³⁸. Podíl spáleného oblečení je ilustrován na obr. 4. Podle *UNEP circularity platform* kvůli nedostatku recyklace a využití oblečení je ročně v systému ztraceno více než 500 miliard dolarů oproti tomu, kdyby bylo dále recyklováno či znovu využito.³⁹ Pouze 1 % oblečení je skutečně recyklováno, neboť technologie, které by umožnily recyklaci oděvů na vlákna, která se dají znovu použít, jakoby byla nová, teprve začínají vznikat.⁴⁰

4.4 Dopad na ekosystémy

Obr. 4. Podíl spáleného oblečení vůči vyprodukovaným textiliím

V předchozích kapitolách byly představeny dopady textilního průmyslu na konkrétní složky životního

5 Možná řešení

Textilní průmysl bezpochyby potřebuje projít transformací, která vyžaduje systémové změny s bezprecedentním stupněm nasazení, spolupráce a inovace.⁴⁹

Velkými problémy v oblasti textilního průmyslu jsou nadprodukce, malé využívání a nedostatek recyklace oděvů. Odhaduje se, že více než polovina fast fashion je zlikvidována do roka po jejím vyrobení.⁵⁰ Jedním z řešení je změna chování spotřebitelů. Bez nadbytečné spotřeby fast fashion by nadprodukce nebyla možná. O vzdělávání

prostředí, ovšem jejich negativní dopad sahá ještě dále – ohrožuje biodiverzitu a důležité ekosystémy naší planety⁴¹.

Biodiverzita je souhrn všech druhů organismů žijících na určitém území – všechna zvířata, rostliny, houby i mikroorganismy jako bakterie či sinice. Každý organismus má podíl na udržení rovnováhy daného ekosystému a dohromady s ostatními organismy se zasazuje o to, aby ekosystém správně fungoval.⁴² Znečištění a nadměrné využívání přírodních zdrojů lidmi ovšem vyvádí ekosystémy z jejich přirozené rovnováhy.⁴³

4.5 Půda

Právě textilní průmysl významně přispívá ke ztrátě biologické rozmanitosti, mimo jiné degradací půdy a přeměnou přirozených ekosystémů.⁴⁴ V jednotlivých fázích textilního hodnotového řetězce dochází ke znečištění různého typu. Při produkci látek je nejvíce ohrožena půda a voda, a to hlavně při pěstování bavlny, která je nejčastěji používaným nesyntetickým vláknem. Hlavním důvodem tohoto ohrožení je používání pesticidů, které představují značné riziko pro půdní i vodní organismy přicházející s nimi do styku.⁴⁵

Kvůli výrobě látek z celulózových vláken se ročně vykáčí více než 150 milionů stromů, což negativně dopadá na organismy žijící v nich.⁴⁶ Dřevo potřebné k výrobě látek až ze 30 % pochází z ohrožených lesů.⁴⁷

Pro postupné obnovení biodiverzity je nutné přehodnotit využívání přírodních zdrojů, zmírnit tlak na ně a umožnit jejich postupné zotavení. To prospěje všem organismům, od těch nejmenších přes ryby, plazy, ptáky, savce až po samotného člověka.⁴⁸

spotřebitelů se aktivně snaží organizace jako UNEA či EU, ale i jednotlivé státy.⁵¹

Pro transformaci módního průmyslu je také důležité vyřadit z výroby nebezpečné substance a látky uvolňující mikroplasty. Některé z těchto látek jsou nebezpečné nejen pro životní prostředí, ale také přímo pro člověka. Nahrazení materiálů bezpečnějšími alternativami představuje pro módní průmysl příležitost udržet více oblečení v oběhu. Pokud by se totiž dbalo na správnou

péči o textilie, zlepšila by se jejich výroba i skladování, a tudíž by nevznikalo tak velké množství odpadu. To vše by mohlo přispět k přechodu na cirkulární systém.⁵² Tomuto cíli se snaží pomoci program *Zero Discharge of Hazardous Chemicals*, v rámci kterého vznikl seznam nebezpečných chemických látek a následně bylo omezeno jejich používání. Tento dokument má již několik signatářů včetně velkých značek textilu i výrobců chemikálií.⁵³

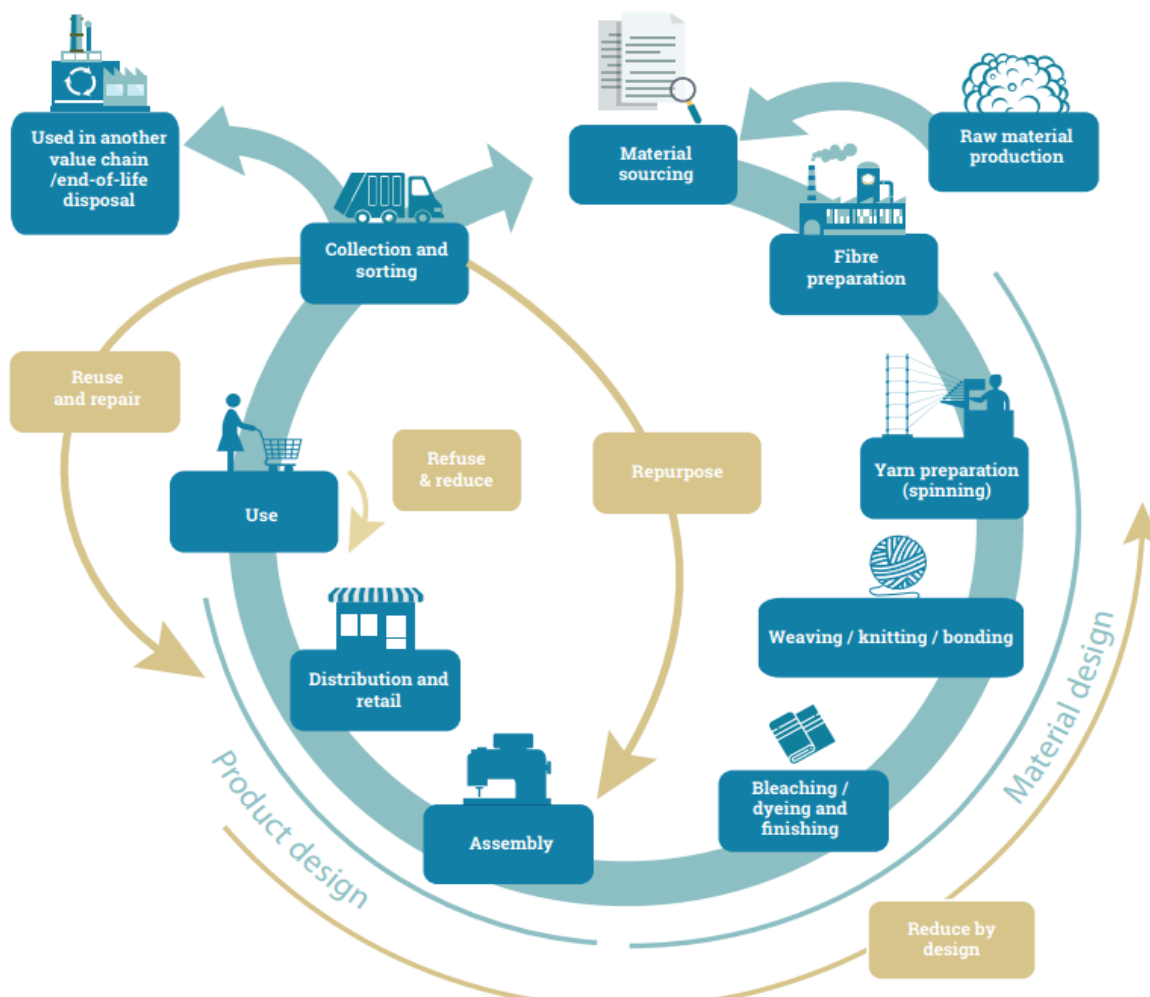
Jedním z řešení je také změna legislativy jednotlivých států. Důležité je též apelovat na nadnárodní firmy, které jsou klíčovými hráči na poli znečišťování. Tento apel může přicházet jak od států samotných, tak i od mezinárodních organizací formou standardů, kterých se firmy musí držet. Když se tak nestane, bude možné od

se materiály po použití neztrácejí, ale zůstávají v oběhu (obr. 5) tak dlouho, dokud je možné je využívat a to s co nejvyšší možnou hodnotou.⁵⁶

Pokud by se přechod na cirkulární systém módního průmyslu podařil, byl by přínosný nejen pro státy s vysokými příjmy, ale i pro rozvíjející se ekonomiky.⁵⁷

Pro dosažení tohoto cíle je mimo jiné důležité i vzdělávat spotřebitele, měnit jejich chování a snižovat tak míru spotřeby. Vše zmíněné je vnímáno jako rozhodující pro snižování dopadu textilního průmyslu na životní prostředí.⁵⁸

Problematikou se mimo jiné zabývá i EU. Její strategie může být ve mnohém inspirací. Zahrnuje vývoj nových obchodních modelů pro půjčování oděvů, navrho-

Obr 5. Příklad kruhového využití textilu

firmám vymáhat reparace.⁵⁴ Již dnes existuje více ekocertifikačních programů, například ECO, Green Globe 21, STEP nebo Blue Flag. Tyto programy v případě splnění podmínek udělují certifikace jednotlivým státům.⁵⁵

Cílem cirkulárního přístupu k módě je změnit lineární hodnotový řetězec na uzavřený systém, kde

vání produktů způsobem, který by usnadnil opětovné použití a recyklaci, přesvědčování spotřebitelů, aby kupovali oblečení lepší kvality a směřovali své chování k udržitelnějším možnostem.⁵⁹

6 Role UNEA

Cíle udržitelného rozvoje jsou univerzální výzvou k akci, na které se podílejí všechny členské státy OSN. Mají mimo jiné skoncovat s chudobou, ochránit planetu a zajistit, aby do roku 2030 většina populace žila v míru a prosperitě.⁶¹

UNEA je členem Aliance OSN pro udržitelnou módu, což je iniciativa výborů OSN a přidružených organizací. Jejím úkolem je aktivní snaha o přeměnu módního sektoru. Snaží se podporovat spolupráci mezi orgány OSN, kterých se problematika může týkat,

a prosazovat projekty, jež se zasazují o fungování módního sektoru v souladu s naplněním cílů udržitelného rozvoje.⁶⁵

UNEA je zároveň platformou pro adresování problému a pro diskusi jednotlivých států a také autoritou, jejíž rezoluce mají význam na mezinárodním poli.⁶⁰

6.1 Priority

Naplnění cílů udržitelného rozvoje vyžaduje transformaci módního průmyslu, a to hlavně osm z nich (viz obrázek 6).⁶² Textilní průmysl zasahuje do mnoha oblastí lidských životů a jeho proměna je proto nezbytná. UNEA se také aktuálně snaží upozornit na velké množství neekologicky zpracovaných látek, které zatěžují životní prostředí.⁶³

Obr 6. Cíle udržitelného rozvoje týkající se módního průmyslu

Na konferenci COP27 v Egyptě uspořádali UNEA a nezisková organizace *Global Fashion Agenda* (GFA) setkání na téma *Circular systems for a net positive industry*, díky které se přední představitelé módního průmyslu zapojili do diskuze o přechodu textilního průmyslu na oběhový systém, neboli takový, který zásadně recykluje a neprodukuje tolik odpadu. UNEA s GFA aktuálně pracují na tom, aby se módní průmysl stal odvětvím, které světu více vrátí, než bere, a vytváří plán posunu k udržitelnosti a oběhovosti v textilním hodnotovém řetězci a zaměřuje se i na roli spotřeby, již v současné době vnímá jako nadměrnou.⁶⁴

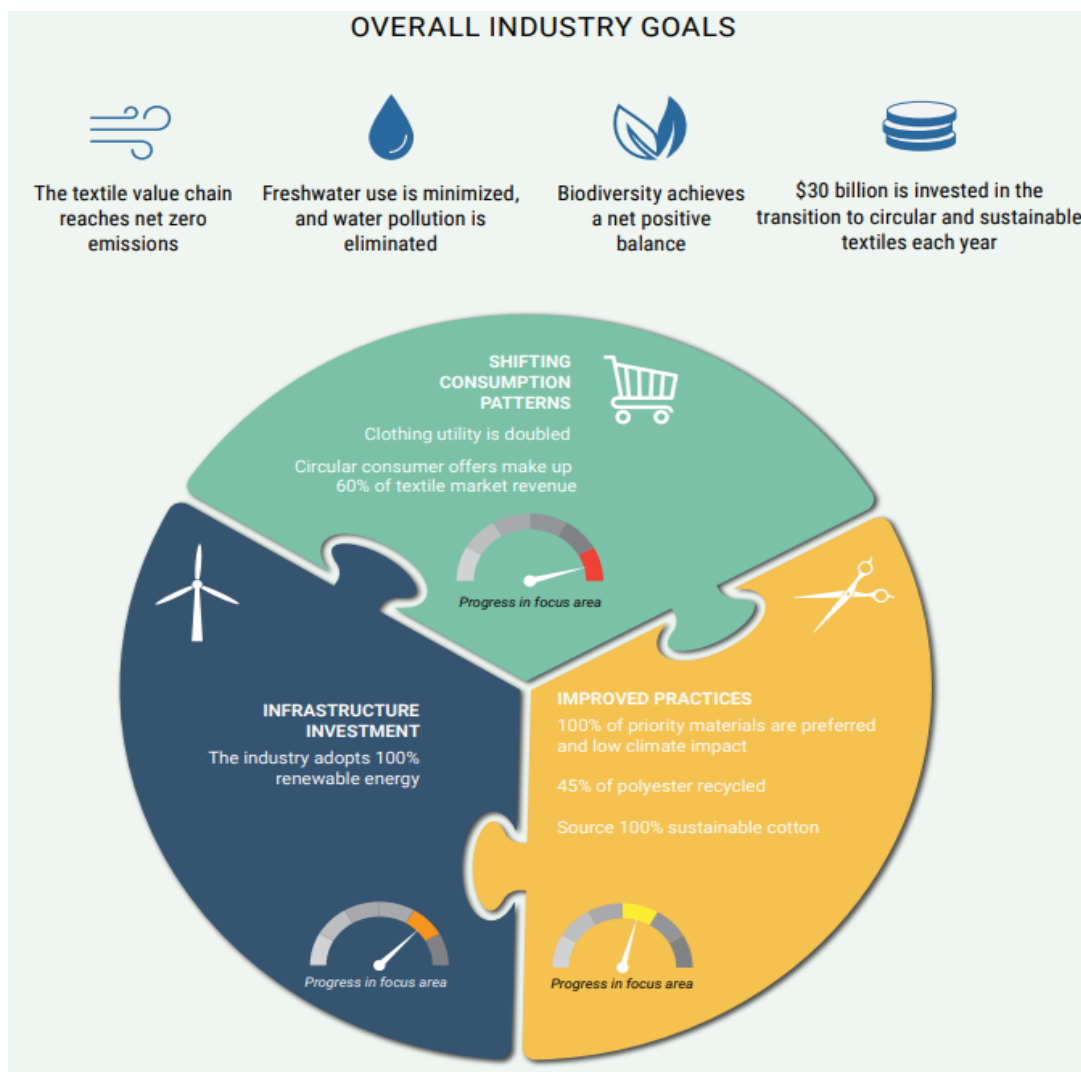
OSN se řídí komplexním ekocertifikačním programem Green Globe 21. Odvolává se na cíle udržitelného rozvoje a snaží se neposuzovat pouze environmentální složku problému, nýbrž i ekonomické a sociální dopady. Green Globe 21 taktéž hodnotí jednotlivé státy podle

několika kritérií, za nejdůležitější z nichž považuje snahu o snížení emisí skleníkových plynů.⁶⁵

6. 2 Přijaté strategie a rezoluce

UNEA přijala tzv. *medium-term strategy* (MTS), ve které si vytyčuje hlavní priority na následující 3 roky. Aktuální MTS platí pro období 2022 až 2025, navazuje však na MTS pro z let 2018-2021. Aktuální strategie míří na tři klíčové oblasti – klimatickou krizi, ztrátu biodiverzity a znečištění životního prostředí. Tyto oblasti považuje za primárně spojené se současnými neudržitelnými vzorci výroby a spotřeby.⁶⁶

UNEA zároveň podporuje strategii *10 Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production Patterns* (10YFP). Její vize zní „svět, v němž je udržitelný životní styl žádoucí, prospěšný a dostupný pro

Obr 7. Hlavní cíle pro zlepšení situace ve fast fashion průmyslu

každého a je podporovaný občanskou společností, podnikatelským i vládním sektorem.“⁶⁷

Další strategie přímo vázaná na UNEA je Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (*United Nations Framework Convention on Climate Change*, UNFCCC), jejíž počet signatářů čítá 198 států a je mateřskou smlouvou Pařížské

dohody z roku 2015. V rámci UNFCCC existuje také Charta pro módní průmysl, jejímž ústředním bodem je dosáhnout nulových emisí skleníkových plynů do roku 2050.⁶⁸

Pro všechny státy UNEA jsou také samozřejmě závazné cíle udržitelného rozvoje zmíněné v kapitole 6.1.

7 Shrnutí

Kvůli své velikosti a složitosti konceptu udržitelnosti vyžaduje snížení environmentálních dopadů textilního průmyslu komplexní přístup a změny v mnoha odvětvích. Není možné eliminovat jeden z uvedených problémů, aniž bychom hleděli na ostatní.⁶⁹ Přestože snaha o zlepšení situace je značná a existuje mnoho mezinárodních organizací, cílů či dokumentů pro dosažení pokroků na globální úrovni, je nezbytné jednat rychle a efektivně napříč odvětvími.⁷⁰ To je důležité i kvůli naléhavosti klimatické krize a hrozbě katastrofických scénářů. Země, jež jsou velkými producenty textilu, budou muset hledat kompromisy, které zajistí, aby nedocházelo

k ekologickým katastrofám, poškozování lokálních trhů a vykořisťování zaměstnanců. Naopak konzumenti budou muset přistoupit k hájení ekologických zájmů.⁷¹

Dobrým příkladem spolupráce na mezinárodním poli je Aliance OSN pro udržitelnou módu a její snahy adresovat jádro problému, hledat cesty řešení a vzdělávat konzumenty.⁷² Jednotlivci samotní by potom měli být schopni uvědomit si vlastní nadměrnou spotřebu a jednat tak, aby jejich vlastní spotřebitelské počínání bylo co nejvíce v souladu se snahou environmentální dopady textilního průmyslu eliminovat.⁷³

Otázky pro jednání

- Je vámi zastupovaný stát spíše distributorem, nebo konzumentem módy?
- Řeší se ve vámi zastupovaném státě problém fast fashion?
- Má váš stát systém shromažďování oděvů pro jejich recyklaci či další využití? Pokud ano, kolik jich shromáždí?
- Má fast fashion konkrétní negativní ekologické dopady na váš stát?
- Jak váš stát nakládá s textilním odpadem?
- Jaké řešení aktuální situace v módním průmyslu navrhuje?
- Je možné najít konsenzus, který nezničí trh, ale zároveň bere v potaz klimatickou krizi?

Doporučené zdroje

Zdroj vhodný pro zjištění, kde se váš stát nachází na textilním hodnotovém řetězci (str.16):

<https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap>

Zdroj vhodný pro rozšíření vašeho povědomí o problematice:

ARTHUR, Rachel. *The Sustainable Fashion Communication Playbook: Shifting the narrative: A guide to aligning fashion communication to the 1.5-degree climate target and wider sustainability goals* [online]. Nairobi, 2023 [cit. 2023-07-18]. Dostupné z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/42819/sustainable_fashion_communication_playbook.pdf?sequence=3

Jaké regulace jsou či nejsou implementované:

<https://climateseed.com/blog/secteur-du-textile-impact-environnemental-et-r%C3%Agglementation>

Zdroje

- 1 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap>. [citováno 2023-07-18].
- 2 THANHAUSER, Sofi. A Brief History of Mass-Manufactured Clothing: Sofi Thanhauser on the Early Days of Ready-to-Wear. Literary Hub. Online. 2022. Dostupné z: <https://lithub.com/a-brief-history-of-mass-manufactured-clothing/>. [citováno 2023-07-17].
- 3 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap>. [citováno 2023-07-18].
- 4 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf. [citováno 2023-07-17].
- 5 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].
- 6 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 7 Tamtéž
- 8 About the United Nations Environmental Programme. Online. Dostupné z: <https://www.unep.org/who-we-are/about-us> [citováno 2023-07-18].
- 9 CRUMBIE, Alex. What is fast fashion and why is it a problem?: Fashion shouldn't cost the earth. Ethical Consumer Online. 2023. Dostupné z: <https://www.ethicalconsumer.org/fashion-clothing/what-fast-fashion-why-it-problem> [citováno 2023-07-18].
- 10 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 11 The impact of textile production and waste on the environment Online. 2020. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographics> [citováno 2023-07-18].
- 12 CRUMBIE, Alex. What is fast fashion and why is it a problem?: Fashion shouldn't cost the earth. Ethical Consumer Online. 2023. Dostupné z: <https://www.ethicalconsumer.org/fashion-clothing/what-fast-fashion-why-it-problem> [citováno 2023-07-18].
- 13 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 14 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 15 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].

- 16 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].
- 17 Tamtéž
- 18 Tamtéž
- 19 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].
- 20 Tamtéž
- 21 WILLIAMS, Emma. Appalling or Advantageous? Exploring the Impacts of Fast Fashion From Environmental, Social, and Economic Perspectives. Journal for Global Business and Community Online. Dostupné z: <https://jgbc.scholasticahq.com/article/36873-appalling-or-advantageous-exploring-the-impacts-of-fast-fashion-from-environmental-social-and-economic-perspectives> [citováno 2023-10-09].
- 22 Tamtéž
- 23 The impact of textile production and waste on the environment Online. 2020. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographics> [citováno 2023-07-18].
- 24 Tamtéž
- 25 Tamtéž
- 26 1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES Online. Gaborone, Botswana, 2014. Dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=bo6ea569d9377ced77055924f5525ba33ad75ef7#page=522> [citováno 2023-07-22].
- 27 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].
- 28 Tamtéž
- 29 The impact of textile production and waste on the environment Online. 2020. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographics> [citováno 2023-07-18]
- 30 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future [online]. 2017 Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20ofashion%E2%80%99s%20ofuture.pdf. [citováno 2023-07-17].
- 31 Tamtéž
- 32 Tamtéž
- 33 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20ofashion%E2%80%99s%20ofuture.pdf [citováno 2023-07-17].
- 34 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap>. [citováno 2023-07-18].
- 35 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].
- 36 Tamtéž
- 37 Tamtéž

- 38 Tamtéž
- 39 Incineration of Textile Waste. SUSTAINABLE FASHION Online. 2021. Dostupné z: <https://sustainablefashion.info/incineration-of-textile-waste/> [citováno 2023-09-24].
- 40 Textiles End up in Landfills. SUSTAINABLE FASHION Online. 2021. Dostupné z: <https://sustainablefashion.info/textiles-end-up-in-landfills/> [citováno 2023-09-24].
- 41 Tamtéž
- 42 HANCOCK, Lorin. What is biodiversity?: Why it's under threat and why it matters Online. Dostupné z: <https://www.worldwildlife.org/pages/what-is-biodiversity> [citováno 2023-07-22].
- 43 Tamtéž
- 44 GRANSKOG, Anna, Franck LAIZET, Miriam LOBIS a Corinne SAWERS. Biodiversity: The next frontier in sustainable fashion Online. 2020. Dostupné z: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/biodiversity-the-next-frontier-in-sustainable-fashion> [citováno 2023-07-22].
- 45 Tamtéž
- 46 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking. Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap>. [citováno 2023-07-18].
- 47 GRANSKOG, Anna, Franck LAIZET, Miriam LOBIS a Corinne SAWERS. Biodiversity: The next frontier in sustainable fashion Online. 2020. Dostupné z: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/biodiversity-the-next-frontier-in-sustainable-fashion> [citováno 2023-07-22].
- 48 HANCOCK, Lorin. What is biodiversity?: Why it's under threat and why it matters Online. Dostupné z: <https://www.worldwildlife.org/pages/what-is-biodiversity> [citováno 2023-07-22].
- 49 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 50 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 51 AKENJI, Lewis. Comment: 'In trying to slow down fast fashion, regulators should focus on overproduction'. Reuters Online. Dostupné z: <https://www.reuters.com/sustainability/society-equity/comment-trying-slow-down-fast-fashion-regulators-should-focus-overproduction-2023-08-21/> [citováno 2023-10-09].
- 52 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].
- 53 Tamtéž
- 54 AUGUSTINOVÁ, Barbora. Regulace a ekocertifikace turismu jako nástroje udržitelného turismu. Olomouc, 2012. Diplomová práce. UPOL.
- 55 AUGUSTINOVÁ, Barbora. Regulace a ekocertifikace turismu jako nástroje udržitelného turismu. Olomouc, 2012. Diplomová práce. UPOL.
- 56 NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].
- 57 Ellen MacArthur Foundation. A new textiles economy: Redesigning fashion's future Online. 2017. Dostupné z: https://emf.thirdlight.com/file/24/uiwtaHvud8YIG_uiSTauTIJH74/A%20New%20Textiles%20Economy%3A%20Redesigning%20of%20fashion%E2%80%99s%20of%20future.pdf [citováno 2023-07-17].

58 ARTHUR, Rachel. The Sustainable Fashion Communication Playbook: Shifting the narrative: A guide to aligning fashion communication to the 1.5-degree climate target and wider sustainability goals Online. Nairobi, 2023. Dostupné z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/42819/sustainable_fashion_communication_playbook.pdf?sequence=3 [citováno 2023-07-18].

59 The impact of textile production and waste on the environment Online. 2020. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographics> [citováno 2023-07-18].

60 Tamtéž

61 Sustainable Development Goals. United Nations Development Programme Online. 2023. Dostupné z: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals> [citováno 2023-09-24].

62 ARTHUR, Rachel. Sustainable Fashion communication strategy 2021 - 2024 Online. 2020. Dostupné z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/41076/Sustainable_Fashion_Strategy.pdf?sequence=3&isAllowed=y [citováno 2023-07-02].

63 UNEP. The environmental costs of fast fashion Online. 2022. Dostupné z: <https://www.unep.org/news-and-stories/story/environmental-costs-fast-fashion> [citováno 2023-09-24].

64 Tamtéž

65 AUGUSTINOVÁ, Barbora. Regulace a ekocertifikace turismu jako nástroje udržitelného turismu. Olomouc, 2012. Diplomová práce. UPOL.

66 ARTHUR, Rachel. The Sustainable Fashion Communication Playbook: Shifting the narrative: A guide to aligning fashion communication to the 1.5-degree climate target and wider sustainability goals Online. Nairobi, 2023. Dostupné z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/42819/sustainable_fashion_communication_playbook.pdf?sequence=3 [citováno 2023-07-18].

67 Tamtéž

68 Fashion Industry Charter for Climate Action Online. 2022. Dostupné z: <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/FICCA%20Booklet%202022.pdf> [citováno 2023-10-09].

69 Tamtéž

70 Fashion Industry Charter for Climate Action Online. 2022. Dostupné z: <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/FICCA%20Booklet%202022.pdf> [citováno 2023-10-09].

71 ARTHUR, Rachel. The Sustainable Fashion Communication Playbook: Shifting the narrative: A guide to aligning fashion communication to the 1.5-degree climate target and wider sustainability goals Online. Nairobi, 2023. Dostupné z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/42819/sustainable_fashion_communication_playbook.pdf?sequence=3 [citováno 2023-07-18].

72 Fashion Industry Charter for Climate Action Online. 2022. Dostupné z: <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/FICCA%20Booklet%202022.pdf> [citováno 2023-10-09].

73 The impact of textile production and waste on the environment Online. 2020. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20201208STO93327/the-impact-of-textile-production-and-waste-on-the-environment-infographics> [citováno 2023-07-18].

Zdroje Obrázků

Obr 1.:

DECKERS Jana, MANSHOVEN Saskia, MORTENSEN Lars Fogh. The role of bio-based textile fibres in a circular and sustainable textiles system. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-ce/products/etc-ce-report-2023-5-the-role-of-bio-based-textile-fibres-in-a-circular-and-sustainable-textiles-system> [citováno 2023-12-04].

Obr 2.:

NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].

Obr 3.:

1st INTERNATIONAL CONFERENCE ON SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES [online]. Gaborone, Botswana, 2014 [citováno 2023-07-22]. Dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=bo6ea569d9377ced77055924f5525ba33ad75ef7#page=522>

Obr 4.:

Incineration of Textile Waste. SUSTAINABLE FASHION Online. 2021. Dostupné z: <https://sustainfashion.info/incineration-of-textile-waste/> [citováno 2023-09-24].

Obr 5.:

NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].

Obr 6.:

ARTHUR, Rachel. Sustainable Fashion communication strategy 2021 - 2024 Online. 2020. Dostupné z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/41076/Sustainable_Fashion_Strategy.pdf?sequence=3&isAllowed=y [citováno 2023-07-02]

Obr 7.:

NOTTEN, Philippa. Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking Online. 2020. Dostupné z: <https://www.unep.org/resources/publication/sustainability-and-circularity-textile-value-chain-global-roadmap> [citováno 2023-07-18].

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a G20.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Magdalena Štoková

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autor: Magdalena Štoková

Imprimatur: Alice Schreiberová, Anna Marie Podlipná

Jazyková úprava: Taya Lutkova, Michaela Staňková, Vilém Novohradský

Faktická korektura: Magdaléna Vondrová, Matěj Hulička

Sazba: Dominik Merta

Grafická úprava: Jaroslav Kopřiva

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXIX. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2023

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz